

אבל אם הביא השכר לביתו ושותהו שם מותר שעיקר הגזירה שמא יסעוד אצלו. ולא אסרו אלא כשקובע עצמו לשתות כדרך שאדם קובע בשתיה אבל אם נכנס בבית העובד כוכבים ושתה דרך עראי באקראי מותר. וכן מי שלן בבית העובד כוכבים חשוב כביתו ומותר לשלוח בעיר לקנות שכר מהעובדי כוכבים. הגה ויש מתירין נסכר על דגש ותבואה (מרדכי נגס ראז"ה וז"י נגס מוספות והרבה מן האחרונים ואגודה פל"מ ואו"ה כלל מ"ג ד"י וסמ"ק דף קי"ג) וכן נוהגין להקל במדינות אלו:

זבחי צדק

- ב. וה"ה מים שרופים אסור, פרי תואר סק"א בסופו 129.
- ג. שם ואינו אסור אלא במקום מכירתו אבל אם הביא השכר לביתו ושותהו שם מותר וכו'. משמע דוקא אם שותהו בביתו, אבל אם שותהו בפתח החנות אסור, ודלא כפר"ח סק"ג דהתיר לשתות בפתח החנות וחלק על דברי מרן ז"ל, דאנו אין לנו אלא דברי מרן ז"ל ואסור בפתח החנות.
- ד. הא דנקט לביתו לאו דוקא, אלא כל שהוציאו מפתח החנות ולחוץ כביתו חשוב, ולא נקט לביתו אלא שדיבר הכתוב בהווה, דכשלוקחין יין או שכר, או שותין במקום שמוכרים אותו, או מביאים לביתו ושותים, אבל אם רוצה לשתותו בשוק מי מעכב על ידו, הילכך לביתו [ד]קאמר לאו דוקא, ואפילו שותהו בשוק שרי, שו"ג סק"ו.
- ה. שם אבל אם נכנס בבית הגוי ושתה דרך עראי באקראי מותר וכו'. פירוש תרתי בעינן, שיהיה דרך עראי דהיינו שלא בקביעות, ואקראי דהיינו שלא יהא רגיל בכך, פר"ח סק"ד. אבל אם הוא רגיל בכך, אפילו דרך עראי אסור, כנה"ג הגב"י אות י'.
- ו. וכן מי שלן בבית הנכרי חשוב כביתו ומותר וכו'. משמע דוקא אם לן בבית הנכרי דאז חשוב כביתו, אבל אם זימן הנכרי לישראל בביתו כפי שעה אסור לשתות שם, כן משמע מדברי הכנה"ג שם.
- ז. שם חשוב כביתו ומותר לשלוח בעיר לקנות שכר וכו'. ואף אם הגוי אכסנאי שלו נותן לו, שותה משום איבה. מרן ז"ל בב"י משם התוספות, ש"ך סק"ב, כנה"ג שם, פר"ח סק"ה, בית לחם יהודה סק"ה, חכ"א כלל (ס"ה) [ס"ח] אות י"ד.
- ח. שם בהגה ויש מתירין בשכר של דבש ותבואה וכו' וכן נוהגין להקל וכו'. ואנו בני הספרדים אין לנו אלא דברי מרן ז"ל, וכל מין שכר אסור, וכן פסק הפר"ח סק"ו ע"ש.
- ט. הקאווי של גוים וכן הגוליקאטיו של גוים, מותר לשתות בבית גוי, דזה לא שכר הוא, פר"ח שם, בית לחם יהודה סק"א, חכ"א שם דלא כשו"ת פנים מאירות ח"ב סימן ס"ב דאסר הביאו הפתחי תשובה בסק"א. וכן נהגו במדינתנו פה בגדאד יע"א ששותין קאווי וג"א בבית הגוים ואין פוצה פה ומצפץ.
- י. וכן לא ישתה אדם במסיבה של גוים אע"פ שהוא יין מבושל שאינו נאסר, או שהיה שותה מכליו לברו אסור. הרמב"ם ז"ל בפ"ו מהלכות מאכלות אסורות, מרן בב"י ריש סימן קי"ב, פר"ח שם, פרי תואר סק"א, בית לחם יהודה סוף סק"א.
- יא. ואסור לשתות במסיבתן אפילו שאר משקין שאין בהם משום חשש יין נסך. טור ריש סימן קי"ב. וא"כ כל מיני משקין אסור לשתות במסיבתן ואפילו יין תפוחים וכרומה, וגם מים שרופים אסור, פרי תואר סוף סק"א.

129 אות זה הוא ט"ס וצריך למוחקו, דאדרבא הפרי תואר התירו, ולא אסרו רק במסיבתם ע"ש. וכן כתב מורינו הרב לקמן אות י"א בשמו. (מעשה נסים).

ב מקום שישראל נוהגין קולא ביין של עובד כוכבים אף השכר אסור:
 ג יין תפוחים ויין רמונים וכיוצא בהן מותר לשותותו בכל מקום דדבר שאינו מצוי לא גזרו עליו:

ד כל אלו המשקים וכן החומץ של שכר אסור לקנותו מהם אם דמיהם יקרים מדמי היין שאנו חוששים שמא עירב בהן יין (עד שאין ס' לנטלו) (מרדכי נסס ראצ"ה). בד"א כשמוכרים בחנות אבל אם רואה שמוציאים אותו מהחבית מותר ולא חיישינן שמא עירב בו יין שאם היה מערב יין בחבית היה מתקלקל. הגה ואע"פ שרגילים למשום היורח והכלים נשומן חזיר אין לחוש דהוי נמינת טעם לפגם גם נטל נס' (ארוך כלל מ"ד וזמרדכי פא"מ). גם אין לחוש אם נתנו משקין אלו בכלים של יין. ועיין לקמן סימן קל"ז במקום שנהגו למת דס או שאר איסור לחון המלח או דיו אם מותר או אסור:

זבחי צדק

היין שנתערב בו אסור. איסור והיתר הארוך כלל כ"ב דין ט"ו, ש"ך סק"ו, כנה"ג הגב"י אות י"ב, פר"ח סק"ח, בית לחם יהודה סק"ד.
 טז. והיינו דוקא שמשביח ביותר, אבל משום שבח מועט לא חיישינן לזיוף. קהל יאודה סעיף ד'.

יז. שם בהגה עד שאין ששים לבטלו וכו'. כן עיקר דדוקא בעי ששים לבטלו ולא סגי בששה חלקים, דדוקא יין במים בטל בששה חלקים, אבל בשאר משקים בעי ששים. ש"ך בנה"כ, דלא כט"ז סק"ד, כנה"ג הגב"י אות י"ג. אח"כ ראינו שהרב מ"א [או"ח] סימן ר"ד סקט"ז שהוא ג"כ דחה דברי הט"ז, וס"ל דבשאר משקין בעי ששים עי"ש, והגם דהפר"ח סק"ו הסכים כהט"ז, לרבים שומעים ובעי ששים. מיהו כתב המ"א שם דיינות שלנו ודאי בטל, וא"כ לפי זה ביינות שלנו אפילו בשאר משקין בטל בששה חלקים.

יח. שם בהגה ואע"פ שרגילים למשוח היורות והכלים בשומן חזיר וכו' גם בטל בששים וכו'. וכל דמינכר כל דהו [ב]עין שומן לאו בר ביטול הוא ואסור, לכן צריך לרקוק בחוש הראות במקום אורה ולהביט במשקה אי איכא רושם השומן, ואי מינכר אסור, פרי תואר סק"ה. והדין עמו יען שדרך השומן לצוף למעלה ואינו מתערב.

וקשה א"כ למה התירו לשתות הקאווי במסיבת הגוים, וזה מנהג פשוט במדינתנו ובכל המדינות, ואפשר שהתירו זה משום איבה, יען שהמנהג הוא שיושבין בחנות של הקאווי גוים וישראלים, ועושים כבוד זה לזה בשתיית הקאווי, וא"כ אם הישראלים אינם שותין הוי איבה, ומשו"ה התירו הקאווי כנוצר לעיל, והכל משום דרכי שלום.

יב. ואם היה רוב המסיבה של ישראל מותר. הרמב"ם שם. ודוקא ברוב ישראל, אבל מחצה על מחצה אסור, פר"ח שם, בית לחם יהודה שם.

יג. סעיף ב' מקום שישראל נוהגים קולא וכו' אף השכר אסור. דוקא שכר מישראל שמוכרים הם עצמם או שקנו מעצמם מן הגוים, אף שקנו לצורך ישראל אסור גזירה אטו יין שלהם, אבל לשלוח לקנות שכר מן הגוים פשיטא דשרי. פר"ח סק"ז וכן דעת הב"ח אות ב', ש"ך סק"ד.

יד. סעיף ג' יין תפוחים וכו' דדבר שאינו מצוי לא גזרו עליו. והגם דלפעמים יהיה זמן ומקום שיהא מצוי הרבה, עכ"ז אין הדבר רגיל ושרי, פרי תואר סק"ג.

טו. סעיף ד' כל אלו המשקין וכו' אם דמיהם יקרים מדמי היין וכו'. וה"ה אפילו היין ביוקר, אלא שהוא משביח בהן ביותר משום